

גַּדְל פְּרַע שְׂעַר רֵאשׁוֹ: ׀ כָּל־יְמֵי הַזִּירוֹ לִיהוּהַ
 עַל־נַפְשׁ מֵת לֹא יָבֵא: ׀ לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לְאָחִיו
 וּלְאֶחָתּוֹ לֹא־יִטְמָא לָהֶם בְּמָתָם כִּי נָזַר אֱלֹהִיו
 עַל־רֵאשׁוֹ: ׀ כָּל יְמֵי נְזָרוֹ קָדֵשׁ הוּא לִיהוּהַ:
 ׀ וְכִי־יָמוּת מֵת עָלָיו בְּפִתְעַ פְּתָאֵם וְטִמָּא רֵאשׁ
 נְזָרוֹ וְגִלַּח רֵאשׁוֹ בַּיּוֹם טָהַרְתּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי
 יִגְלַח־נּוֹ: ׀ וּבַיּוֹם הַשְּׂמִינִי יָבֵא שְׁתֵּי תָרִים אֵז שְׁנֵי
 בָּנֵי יוֹנָה אֶל־הַכֹּהֵן אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: ׀ וְעָשָׂה
 הַכֹּהֵן אֶחָד לְחֻטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה וְכִפֵּר עָלָיו
 מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל־הַנֶּפֶשׁ וְקָדֵשׁ אֶת־רֵאשׁוֹ בַּיּוֹם

תו"א גדל פרע. פסמים כג. מ"ק יט: סנהדרין כג: (ו) כל ימי הזיר. זיר יד: מט. נפש. זיר מט. זמס ק. לא יבא. זיר מב: (ז) לאביו ולאמו ולאחיו. זיר מט: מט. סא. סנהדרין לה. זמס ק. ולאחתו. זרכות יט: מגילה ג: זיר מט: סנהדרין לה: זמס ק. לא יטמא. זיר מב: לא יטמא להם במותם. זיר מג. מט. (ט) וכי ימות מת עליו. פסמים פ: פא: זיר סג. זמס כג: כרימות ט. וטמא ראש נזרו. זיר טו. ית. מד. ביום השביעי יגלח. זיר מב. (י) וביום השמיני. זיר מד: (יא) וכפר עליו. תענית יא. נדרים י. זיר ית. יט. כב. קמא טא: וקדש את. זיר ית: כרימות ב: ט:

רשי"י

פרע - נקוד פתח קטן (סגול) לפי שהוא דבוק לשער ראשו פרע של שער ופירוש של פרע גדול של שער וכן את ראשו לא יפרע (ויקרא כ"א) ואין קרוי פרע פחות מל' יוס: (ח) כ"י ימי נזרו קדש הוא - זו קדושת הגוף מליטמא למתים: (ט) בפתע - זה אונס: פתאום - זה שוגג ויש אומרים פתע פתאום דבר אחד הוא מקרה של פתאום: וכי ימות מת עליו - צאהל שהוא צו: ביום טהרתו - ביום הזייתו או אינו אלא בשמיני שהוא טהור לגמרי ת"ל ביום השביעי אי שביעי

העמק דבר

(ו) כ"י ימי הזירו דהי - כאן כתיב מתחילה הזירו, שאין נפקא מינה בין סמס זיר למפרש כמה: (ז) ולאחותו - הפת"ח על האל"ף של דקדוק המיכה למיבני להיות ולאחותו וכן הוא בפרשת אמור, ושמעתי מהגאון ר"א משה נ"י האצ"ד דק"ק פינסק, דבא ללמד הא דתיניא מי שהלך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ומת לו מת לא יטמא, ופירוש לאחותו, לאחיו שלו שיטא

פירש הרמב"ם צהלכות מזירות סוף פרק ו' דמשום הכי זיר מזורע מגלח שהרי צלח זה אינו קדוש. ׀ ואף על גב דביצמות דף ה' מפרש בגמרא הטעם משום שעשה דתגלחת דוחה לא מעשה ועשה שיטנו בצאלה, ס"ל להרמב"ם דלא קי"ל הכי, והיא דעת הר"ף שיהי מסכת פסמים שהביא הירושלמי דהנשבע מן המנה כל השנה אסור לאכול בצמס, ואין עשה דוחה לא מעשה ועשה:

פְּרוּעַ שְׁעַר רִישֵׁיהֶּ: ו כָּל יוֹמָיָא דִּינְגִיד קָדָם יִי עַל גַּפְשָׁא דְּמִיתָא לָא יִיעוּל: ז לְאַבוּהִי
 וּלְאַמִּיהִי לְאַחוּהִי וּלְאַחֲתִיהִי לָא יִסְתָּאב לְהוֹן בְּמוֹתְהוֹן אַרִי כְּלִילָא דְּאַלְהִיהִי עַל
 רִישֵׁיהֶּ: ח כָּל יוֹמֵי גְזִירָה קְדִישָׁא הוּא קָדָם יִי: ט וְאַרִי יְמוֹת מִיתָא עֲלוּהִי בְּתַכְיָף
 שְׁלוֹ וְיִסְאָב רִישׁ גְּזִירָה וַיְגַלַּח רִישֵׁיהֶּ בְּיוֹמָא דְּרְכוּתִיהֶּ בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה וַיְגַלְחִינֵיהֶּ:
 וּבְיוֹמָא תְּמִינָאָה יִתִּי תְּרִינָן שְׁפִינְגִין אוּ תְּרִין בְּגִי יוֹגָה לְוֹת כְּהֵנָּא לְתַרְעַ מִשְׁכָּן
 זְמָנָא: יא וַיַּעֲבֹד כְּהֵנָּא חֹדֶר לְחִטָּאָתָא וְחֹדֶר לְעֵלְתָא וַיִּכְפֹּר עֲלוּהִי מְדִי חָב עַל מִיתָא
 רש"י

יכול אפילו לא הזה ת"ל ציום טהרתו: (י) וביום השמיני יביא שתי תורים. להוציא את
 השביעי או אינו אלא להוציא את החשיעי קבע זמן לקרבין וקבע זמן למקריבין מה קרבין הכשיר
 שמיני ומשמיני והלאה אף מקריבין שמיני ומשמיני והלאה: (יא) מאשר חטא על הגפש. שלא
 מזהר מטומאת המת רצי אלעזר הקפר אומר שזיער עצמו מן היין: וקדש את ראשו. לחזור

העמק דבר

להתקדש וממילא יהי פרוש ממת ומעצבות, מה
 שאין כן הזירו, שהוא מפרש, יש צוה נפקא מינה
 אם צא בשביל רוח הקודש הרי זה קדוש ומוהר,
 אבל יש עוד אופן הזירו שהוא מזיר לעולם גזירות
 שמשוך, אין צריך להתקדש ואינו מוהר על טומאת
 מת: (ט) בפתע. משמעו כרגע, כמו כי כפסע
 ביני וצין המות [ש"א כ' ג'], אף כי זה צשי"ן
 וזה צת': פתאום. משמעו שלא עלה על הדעת
 שצבוא הסיבה, ויש שהוא פתאום אבל אינו כרגע,
 ואם כן יכול הזיר להבדל צעדו מפרנס, ויש
 שהוא כרגע אבל עלה על הדעת שיהרג כרגע,
 ואם כן היה להזיר להבדל ממנו תולה, אבל
 אפילו נהרג כרגע ופתאום, וצבוא ראש גזרו.
 האי וטמא אינו טומאה ממש, אלא כמו לשון
 טומאה דכתיב צמאכלים אסורים, או צהמה טמאה
 דכתיב צקרבן צעל מוס, שהכוונה שמגונה הוא
 לענין זה, כך המת מגנה ומבדל ראשית גזרו
 שהוא להיות שמת ועלו צאלהים ודיצקות מחשבותיו
 עמו: (י) וביום השמיני יבא. חסר יו"ד כמו
 דכתיב צחולס מלשון ציאה, היינו דמנוה ציצוא
 צעצמו אל אהל מועד עם הקרבן, כדי שיקבל
 משם קדושה יחירה וישלים מעמה את קדושת
 מזירות צטהרה, ועי' כיצ"ו צב' צמות י"ט מקרא
 ד': (יא) מאשר חטא על הגפש. אחר שכתב
 צמת צבא צפתע פתאום שאין שום אשמה על
 הזיר, מצואר דהצטא הוא שפירש עצמו מן היין,
 ואם לא אירע לו זו הסיבה לא היה נקרא חוטא

מדי כרת שמכרית נשמתו: (ח) כל ימי גזרו
 קדש וגו'. הפסיק צאמצע דיני טומאה צוה
 המקרא, מצואר שהוא טעם על אזהרה זו, ונצרך
 על זה האזהרה טעם יותר מאיסור יין ומגלחת,
 למדנו מזה שיש אופן מזירות שאינו מוהר על
 טומאת מת, והיינו מזירות שמשוך שצא צקבלה.
 ואופן הדיוק הוא כך, דיש לדעת דתכלית המזירות
 צא לשני אופנים, א' כדי להתקדש ולהשיג רוח
 הקודש וכלשון הנביא (עמוס צ') ואקים מצניכס
 לצביאים ומצבוריכס לגזרים, הרי דענין אחד הוא,
 ועל זה כתיב להזיר לה', שהוא מופרש לגבוה,
 והצ' כדי להבדל מניאוף כדאיחא ריש מסכת סוטה
 הרואה סוטה צקלקולה זיר עצמו מן היין, וזה
 התכלית פעמים צא על מקרה שקפץ עליו איזה
 הרהור כעוצדא שצא לפני שמשוך הצדיק ונודר
 צמזירות סתם ל' יום, ופעמים צא צשביל צעלול
 להכשל צעריות מפני טבעו, על כן מזיר עצמו
 לעולם והוא מזירות שמשוך. והנה לתכלית הראשון
 מצואר טעם שלש אזהרות שצפרשה, דיין ומגלחת
 צא להפרישו מצמאות עולם הזה, וטומאת מת צא
 להפרישו מעצבות שמונע גם כן מרוח הקודש
 שאינו צא אלא מתוך שמחה של מצוה, אבל לתכלית
 השני אין טעם להפרישו ממת, ואדרבה יטמא
 צמת ויזכור יום המיתה ויפרוש מעצירה, מש"ה
 צא זה המקרא כל ימי גזרו צכל אופנים שהוא
 מזיר סתם, צין סגדר צשביל רוח"ק צין צשביל
 להפריש מעצירה, מכ"מ קדוש הוא לה', צריך

ההוא: ^{יב} והזיר ליהוה את ימי נזרו והביא כבש
 בן שנתו לאשם והימים הראשנים יפלו כי טמא
 נזרו: ^{יג} וזאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו
 יביא אתו אל פתח אהל מועד: ^{יד} והקריב
 את קרבנו ליהוה כבש בן שנתו תמים אחד
 לעלה וכבשה אחת בת שנתה תמימה לחטאת
 ואיל אחד תמים לשלמים: ^{טו} וסל מצות סלת
 חלת בלולת בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן
 ומנחתם ונספיהם: ^{טז} והקריב הפהן לפני יהוה
 ועשה את חטאתו ואת עלתו: ^{יז} ואת האיל

תר"א (יב) והזיר לה' את ימי נזרו. שם יע. כבש בן שנתו. כרימות י: והימים. שם ג. טו: יע. מל. גדה
 סמ: כי טמא נזרו. נזיר יע: (יג) וזאת תורת. נזיר ו: (יד) והקריב את קרבנו לה'. זכמים נה. (טו) מצות.
 מנחות עת. ומנחתם ונספיהם. זכמים ט. מנחות לא: (טז) והקריב הפהן. זכמים ט. ואת האיל. שם ד: מנחות
 מו: מז. 65: רש"י

ולתחיל מנין נזירותו: (יב) והזיר לה' את ימי נזרו - יחזור וימנה נזירותו כבתחילה: והימים
 הראשונים יפלו - לא יעלו מן המנין: (יג) יביא אתו - יביא את עצמו זה אחד משלשה חמים
 שהיה ר' ישמעאל דורש כן - כיולא צו והשיאו אותם עון אשמה (ויקרא כ"ב) את עצמם - כיולא

העמק דבר

על הנפש, שהרי כדאי הוא להזיר עצמו מן התענוג
 הגשמי כדי להשיג תענוג רוחני של דביקות בה',
 אבל אחר שאירע לו באונס זו הסיבה, אומ הוא
 שאינו ראוי לכך, ואם כן בננס זיער עצמו מן
 היין, וזיקש דבר שגבוה מערכו, וכיוצא באלו
 צפרשת קרח הפסוק את מחמתו החטאים האלה
 בנפשותם [י"ג ג']: (יב) והזיר לה' - מעתה
 יהי זוהר ציומר להפריש אותם ימי נזרו לה', ולא
 כיום הנדר שיכול להיות שהזיר עצמו מחמת כעס
 או שירא מיצר הרע כמש"כ, אבל לא חשב להפריש
 עצמו למורה ועבודה, על כן קרה לו הסיבה,
 מעתה יהא ציטוב הדעת לה': והביא וגו' -

מבואר דמתחיל למנות גם עד שלא הביא האשם,
 [אלא דפליגי הרמב"ם והראב"ד פ"י מהל' נזירות
 ה"ח] אי דוקא, דמכל מקום יביא אשמו למחר,
 הא אם לא הביא כלל מעכב כמשמעות לשון
 הגמרא נזיר דף ק' וזהו צעיר אשם, או שאינו
 מעכב כלל, וקושיה הגמרא אינו אלא אשיגרת
 לישן מסוגיא דגדה [ע' א'] גבי מלורע, והדברים
 עמיקים: והימים הראשונים יפלו כי טמא
 נזרו - לא משום שגלת, דאם כן אינו סותר אלא
 ל' יום, אלא כל ימיו יפלו מחמת סתירת הטומאה:
 (יג) יביא אתו - זה הלשון מונח על נושא
 ונשוא, ולא על הבא בעצמו, וכאן הפירוש שחלית